



## Liite 3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Jokainen perusopetusta ja lukiokoulutusta antava yksikkö toimittaa Rovaniemen kaupungin opiskeluhooltosuunnitelmaan vaadittavat seuraavat yksikkökohtaiset tiedot.

Koulu	Koulukohtaiset tiedot ja kuvaus toimenpiteistä
Alakorkalon koulu	<p>Opiskeluhoollollisen huolen herätessä luokanopettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajien suostumuksella.</p> <p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Alakorkalon koulussa työskentelee laaja-alainen kiertävä erityisopettaja Milla Rissanen ja kaksi koulunkäynninohjaajaa Erja Kokko sekä Jonna Hietala (myös IP-kerhon ohjaaja). He tukevat oppilaita yleisopetuksen luokissa. Koulukuraattorina toimii Piia Salmikivi, koulupsykologia ei ole vielä nimetty. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu kolmiportaiseen malliin, jossa tukimuodot vahvistuvat asteittain. Tuen portaat ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa opetusryhmässä tai pienemmässä opetusryhmässä erilaisin joustavin järjestelyin. Tarvittaessa oppilaalle annetaan tukiopetusta.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvio keskustelun tarpeellisuudesta tehdään yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla.</p> <p>Koulullamme käy terveydenhoitaja joka toinen maanantai ja tarvittaessa huoltaja voi olla yhteydessä puhelimitse tai Wilman kautta.</p>



	<p>Terveydenhoitajan tekemä terveystarkastus tehdään perusopetuksen aikana vuosittain. Terveystarkastuksissa arvioidaan monipuolisesti oppilaan fyysistä ja psyykkistä terveydentilaa ja niillä pyritään löytämään mahdolliset sairaudet tai hyvinvointia uhkaavat tekijät. Useimmiten terveystarkastuksissa havaitaan ne riskiryhmät, joihin kohdennetaan tiiviimpi seuranta tarvittaessa. Laajoissa terveystarkastuksissa on mukana koululääkäri. Koululääkäri osallistuu mahdollisuuksien mukaan monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn ja konsultoi oppilashuollon työntekijöitä. Koululääkäri kirjoittaa tarvittaessa lähetteen erikoissairaanhoidon sekä lääkinnälliseen kuntoutukseen.</p>
Hirvaan koulu	<p>Kun huoli herää, huolen puheeksiottaja tiedottaa asianosaisia yksilökohtaisen oppilashuollon prosessista, saatavilla olevista palveluista, niiden vapaaehtoisuudesta, sopimuksen kirjallisuudesta sekä siitä, mihin prosessi johtaa.</p> <p>Asiantuntijaryhmän palaverissa tulee huomioida, että</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• oppilas ja huoltajat tulevat kuulluksi (voivat myös itse vetää tapaamista)</li><li>• pysytään sovitussa aiheissa</li><li>• kerrotaan oppilashuoltokertomuksesta sekä siihen liittyvistä kirjausten tekemisestä, säilytyksestä ja tiedonsiirrosta</li></ul> <p>Kirjaamisessa ja jatkotoimenpiteitä sovittaessa on otettava huomioon, että</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• oppilas ja huoltajat loppukädessä päättävät jatkotoimenpiteistä oppilashuollon osalta</li><li>• jatkosuunnitelmaan kirjataan jokaiselle toimijalle oma rooli oppilaan asioiden edistämisessä.</li></ul> <p>Oppilaan asioiden etenemistä seurataan arviointitapaamisilla, joihin sisältyy</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• ennakkoon sovitut ajat ja aiheet</li><li>• arviointi toteutuneesta</li><li>• oppilashuollon tarpeen uudelleen-suunnittelu</li></ul>
Kaukon koulu	<p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta. Tällä hetkellä koulullamme ei ole käytössä koulupsykologia.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvio keskustelun tarpeellisuudesta tehdään yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä.</p>



	<p>Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla.</p> <p>Opiskeluhoito toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja huoltajien kanssa. Opiskelijaa koskevien asioiden käsittelyssä huomioidaan opiskelijan toiveet. Koulu voi ehdottaa monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpanoa, mutta kokoonpanoon tarvitaan aina oppilaan sekä huoltajan suostumus.</p>
Koskenkylän koulu	<p>Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on ennaltaehkäistä ongelmia sekä järjestää tarvittava tuki mahdollisimman varhain. Oppilaan kokonaisvaltaisen kehityksen, terveyden, hyvinvoinnin ja oppimisen kokonaisvaltainen seuraaminen ja edistäminen ovat myös merkittävä osa yksilökohtaista oppilashuoltoa. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämisessä on keskeistä avoimen ja tasavertaisen luottamussuhteen säilyttäminen ja ylläpitäminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Oppilaan asioista huolissaan oleva henkilö kutsuu kokoon tapauskohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän. Konsultaatioapua voi pyytää ulkopuoliselta asiantuntijalta.</p> <p>Yksilökohtaista oppilashuoltoa tehdään kutsumalla kokoon monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmässä käsitellään yksittäistä oppilasta koskevat asiat. Ryhmän kokoonpano muuttuu tarpeen mukaan ja perustuu tapauskohtaiseen harkintaan. Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan aina yhteistyössä vanhemman kanssa. Oppilashuollon palvelut (psykologi, kuraattori) ovat vapaaehtoisia oppilaalle ja huoltajalle. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämisessä korostuu erityisesti luokanopettajan rooli, sillä hän tuntee oppilaan parhaiten.</p>
Meltauksen koulu	<p>Koulullamme ei ole erillistä pedagogista oppilashuoltotiimiä. Koulun aikuiset työskentelevät kaikki oppilaiden oppimisen ja hyvinvoinnin parhaaksi. Yksilökohtaista oppilashuoltoa tarvittaessa oppilashuoltotiimi (tilanteen mukaan vaihtuva kokoonpano) kokoontuu yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa.</p>
Nivankylän koulu	<p>Koulullamme ei ole erillistä pedagogista oppilashuoltotiimiä. Hyry tekee yhteistyötä pedagogisten asioiden kohdalla koulun johtoryhmän kanssa. Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia. Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä oppilaan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Koulun työntekijällä on siis lain mukaan velvoite ottaa yhteyttä oppilashuollon työntekijään, kun hän toteaa oppilaalla kyseisten palveluiden tarpeen. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle</p>



	<p>koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (tai huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan. Oppilaalle palveluiden käyttö on aina vapaaehtoista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä halutessaan opiskeluhuollon palveluita.</p> <p>Lääkärintarkastuksessa Move-testitulosten huomiointi. Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa.</p>
Nivavaaran koulu	<p>Koululla on kouluterveydenhoitaja ja koulukuraattori kolmena päivänä viikossa. Koululääkäri tekee lakisääteiset terveystarkastukset ja on kouluterveydenhoitajan konsultoitavissa. Koululla järjestetään monialaisia asiantuntijapalavereita oppilaan hyvinvoinnin tukena. Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän kokooa se henkilö, kenellä huoli herää. Palaverissa keskustellaan tuen tarpeesta sekä sen järjestämisestä. Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksesta kirjataan välttämättömät tiedot salassa pidettävään oppilashuoltokertomukseen, jota säilytetään koulun arkistossa.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se koulupsykologi tai -kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Huoltajan tehtävänä on tukea lapsensa säännöllistä koulunkäyntiä. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan sairauspoissaoloista heti aamulla kouluun. Luokan opettaja seuraa oppilaan poissaoloja ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa (Rovaniemen kaupungin poissaoloihin puuttumisen malli).</p> <p>Koulupäivien aikana sattuneiden tapaturmien hoito ja/tai hoitoonohjaus kuuluu koko koulun henkilökunnalle. Koulumatkalla tai koulupäivän aikana sattuneista hoitoa vaativista tapaturmista on hyvä ilmoittaa opettajalle, jos ne eivät ole jo koulun tiedossa. Koululla tehdään tapaturmasta vahinkoilmoitus. Koulutapaturman sattumassa ensiapu annetaan koululla ja ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon. Kouluun on nimetty turvallisuus- ja ensiapuvastaava.</p> <p>Oppilaalle, jolla on hoidollisia toimenpiteitä vaativa perussairaus tai henkeä uhkaava ruoka-aineallergia, laaditaan Rovaniemen kaupungin koulupalvelukeskuksen yleiseen lääkehoitosuunnitelmaan perustuva yksilöllinen lääkehoitosuunnitelma. Erityisruokavaliota varten koululle tarvitetaan Selvitys erityisruokavaliosta-lomake.</p>
Rautiosaaren koulu	<p>Jos luokanopettajalla herää huoli opiskeluhuollollisesta tarpeesta, hän kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajien suostumuksella.</p> <p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen,</p>



	<p>hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Rautiosaaren koulussa työskentelee erityisopettaja (2 päivää viikossa) ja koulunkäynninohjaaja, jotka tukevat oppilaita yleisopetuksen luokissa. Koulukuraattorina toimii Piia Salmikivi. Koulupsykologia ei ole vielä nimetty. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu kolmiportaiseen malliin. Tuen portaat ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa opetusryhmässä tai pienemmässä opetusryhmässä erilaisin joustavin järjestelyin.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin (ei ole tällä hetkellä) tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella. Keskustelun tarpeellisuus arvioidaan yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p>
Saaren koulu	<p>Koululla on terveydenhoitaja paikalla pääsääntöisesti ma-to 8-15 ja pe 8-14. Koululääkäri tekee lakisääteiset terveystarkastukset ja on kouluterveydenhoitajan konsultoitavissa. Koulukuraattori on paikalla koululla pääsääntöisesti tiistaisin sekä pyydettäessä. Oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseen kutsutaan tarvittaessa koolle monialaisia asiantuntijapalavereita. Koululla toimitaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri verkostojen kanssa. Luokanopettaja seuraa oppilaan poissaoloja (wilmoottaja) ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa. Koulussa toimii Soppu-tiimi, jonka tehtävänä on ratkoa oppilaiden välisiä erimielisyyksiä ja seurata tilanteen kehittymistä. Koululla on mahdollisuus käyttää apuna myös koulun psykiatrista sairaanhoitajaa.</p>
Syväsenvaaran koulu	<p>Koululla on terveydenhoitaja paikalla pääsääntöisesti ma, ke, to 8-15 ja pe 8-14. Koululääkäri tekee lakisääteiset terveystarkastukset ja on kouluterveydenhoitajan konsultoitavissa. Koulukuraattori on paikalla koululla pääsääntöisesti maanantaisin ja tiistaisin sekä pyydettäessä. Oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseen kutsutaan tarvittaessa koolle monialaisia asiantuntijapalavereita. Koululla toimitaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri verkostojen kanssa. Luokanopettaja seuraa oppilaan poissaoloja (wilmoottaja) ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa. Koulussa toimii Soppu-tiimi, jonka tehtävänä on ratkoa oppilaiden välisiä erimielisyyksiä ja seurata tilanteen kehittymistä. Koululla on mahdollisuus käyttää apuna myös koulun psykiatrista sairaanhoitajaa. Kutsutaan tarvittaessa apuun.</p> <p>Koulupalvelun tuen tiimi on myös käytettävissä (Hanna Mettiäinen ja Teemu Niemi-Aro, sekä konsultoivat sairaalakouluopettajat).</p>
Taipaleen koulu	<p>Yksilökohtaisen opiskeluhuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta. Tällä hetkellä koulullamme ei ole nimettyä koulukuraattoria eikä koulupsykologia.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on</p>



tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvio keskustelun tarpeellisuudesta tehdään yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.

Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla.

Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja huoltajien kanssa. Opiskelijaa koskevien asioiden käsittelyssä huomioidaan opiskelijan toiveet. Koulu voi ehdottaa monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpanoa, mutta kokoonpanoon tarvitaan aina oppilaan sekä huoltajan suostumus.

#### Vaaranlammen koulu

Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun voidaan järjestää myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa.

Kuraattori/psykologi varaa oppilaille ajat Wilmassa olevan lukujärjestyksen perusteella. Käyntiä ei merkitä Wilmaan poissaolona. Jos aika on yhtä aikaa esim. kokeen tai muun erityistapahtuman kanssa, tulee opettajan ilmoittaa asiasta kuraattorille/psykologille, jolloin aikaa voidaan vaihtaa.

Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse tai Wilman kautta. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan.

#### **Oppilashuoltokertomuksen laatiminen ja säilytys**

Yksittäisen oppilaan asiaa selvittävän asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen, joka laaditaan sähköisesti. Myös muut ryhmän jäsenet voivat tehdä kirjauksia.

Oppilashuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi.

Oppilashuoltokertomukseen kirjattavat asiat:

Oppilaan henkilö- ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan nimi ja yhteystiedot,



kirjauksen päivämäärä sekä kirjausten tekijä ja hänen ammatti- tai virka- asemansa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, asian aihe ja vireillepanija, tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset, oppilashuoltokertomuksen liittyvät suostumuslomakkeet, toimenpiteet: kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet.

Kertomukseen kirjataan myös tiedot asian käsittelystä asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokouksessa tehdyt päätökset ja päätösten toteuttamissuunnitelma.

Oppilashuoltokertomukset arkistoidaan. Tiedot ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa luovuttaa sivullisille ellei siihen ole asianomaisen henkilön tai hänen laillisen edustajansa kirjallista yksilöityä suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lainsäädännöstä. Tietojen luovuttamisesta on tehtävä merkintä: mitä tietoja, kenelle ja minä päivämääränä.

#### **Pedagogisen oppilashuoltotiimin toiminta**

Pedagogiseen oppilashuoltotiimiin kuuluu pääsääntöisesti opettaja, erityisopettaja ja oppilashuollon edustaja. Tiimin toiminta tapahtuu henkilökohtaisissa tapaamisissa, konsultaatioajoilla ja tarvittaessa erillisissä palaverissa. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän näkemystä tarvitaan mm. silloin kun oppilaalle tehdään pedagoginen arvio (tehostettu tuki). Pedagogisen arvion kokoamisesta vastaa erityisopettaja ja kirjaaminen tehdään yhdessä oppilasta opettavien opettajien kanssa. Oppilaalle annettu tuki, oppilaan kokonaistilanne ja tehostetun tuen aloittaminen käsitellään yhdessä oppilaan, kodin ja oppilashuollon henkilökunnan kanssa.

Kodin kanssa keskustellaan aina etukäteen oppilashuollon henkilökunnan osallistumisesta pedagogisen arvion tekemiseen. Huoltajan tai oppilaan eriävä näkemys ei estä tuen antamista, mutta aina pyritään rakentamaan yhteistyöhön oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa.

#### **Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen**

Huoltajan tehtävänä on tukea lapsensa säännöllistä koulunkäyntiä. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan sairauspoissaoloista heti aamulla kouluun. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti Wilmaan. Opettajan tulee tehdä ilmoitus rehtorille/apulaisrehtorille jos huoltajaa tai oppilasta ei tavoiteta eikä ilmoitusta ole tehty. Opettaja voi myöntää max. viiden vuorokauden mittaisen poissaolon. Pidemmät luvat myöntää rehtori. Lomaa anotaan loma-anomuslomakkeella tai Wilman välityksellä viestillä, jossa on samat tiedot kuin lomakkeessa. Rovaniemen kaupungin kouluissa on käytössä varhaisen puuttumisen-malli poissaoloihin. Luokanopettaja valvoo poissaoloja säännöllisesti ja on yhteyksissä kotiin jos poissaoloja kertyy paljon. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Mikäli koulussa opiskelee oppilas, jolla on hoidollisia toimenpiteitä vaativa perussairaus, laaditaan oppilaalle Rovaniemen kaupungin koulupalvelukeskuksen yleiseen lääkehoitosuunnitelmaan perustuva yksilöllinen lääkehoitosuunnitelma. Erityisruokavaliota varten koululle tarvitaan Selvitys erityisruokavaliosta-lomake.

Viirinkankaan koulu

Opiskeluhuollollisen huolen herätessä luokanopettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajien suostumuksella.



	<p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Viirinkankaan koulussa työskentelee laaja-alainen erityisopettaja Marjo Uusitalo ja kaksi koulunkäynninohjaajaa Riitta Lämsä sekä Jaana Taipale, jotka tukevat oppilaita yleisopetuksen luokissa. Koulukuraattorina toimii Armi Lehto, koulupsykologia ei ole vielä nimetty. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu kolmiportaiseen malliin, jossa tukimuodot vahvistuvat asteittain. Tuen portaat ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa opetusryhmässä tai pienemmässä opetusryhmässä erilaisin joustavin järjestelyin.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvio keskustelun tarpeellisuudesta tehdään yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p>
Vikajärven koulu	<p>Opiskeluhuollollisen huolen herätessä luokanopettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajien suostumuksella.</p> <p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvio keskustelun tarpeellisuudesta tehdään yhteistyössä oppilaan kanssa sen kuraattorin tai psykologin toimesta, johon on otettu yhteyttä. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla.</p>
Korkalovaaran	<p>Oppilaalle tarjotaan koulukuraattorin, koulupsykologin tai terveydenhoitajan apua. He arvioivat tarvittavan tuen tai hoidon sekä ohjaavat tarvittaessa oppilaan vahvemman</p>





peruskoulu	<p>avun piiriin. Jälkiseuranta ja jatkosuunnitelma sovitaan selvittelytilanteen yhteydessä tapauskohtaisesti.</p> <p>Koulupsykologin tai -kuraattorin kontakti on toteutettava viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun voidaan järjestää myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa.</p> <p>Kuraattori/psykologi varaa oppilaille ajat Wilmassa olevan lukujärjestyksen perusteella. Käyntiä ei merkitä Wilmaan poissaolona. Jos aika on yhtä aikaa esim. kokeen tai muun erityistapahtuman kanssa, tulee opettajan ilmoittaa asiasta kuraattorille/psykologille, jolloin aikaa voidaan vaihtaa.</p> <p>Pedagogiseen oppilashuoltotiimiin kuuluu pääsääntöisesti opettaja, erityisopettaja ja oppilashuollon edustaja. Tiimin toiminta tapahtuu henkilökohtaisissa tapaamisissa, konsultaatioajoilla ja tarvittaessa erillisissä palavereissa. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän näkemystä tarvitaan mm. silloin kun oppilaalle tehdään pedagoginen arvio (tehostettu tuki). Pedagogisen arvion kokoamisesta vastaa erityisopettaja ja kirjaaminen tehdään yhdessä oppilasta opettavien opettajien kanssa. Oppilaalle annettu tuki, oppilaan kokonaistilanne ja tehostetun tuen aloittaminen käsitellään yhdessä oppilaan, kodin ja oppilashuollon henkilökunnan kanssa.</p> <p>Huoltajan tehtävänä on tukea lapsensa säännöllistä koulunkäyntiä. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan sairauspoissaoloista heti aamulla kouluun. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti Wilmaan. Rovaniemen kaupungin kouluissa on käytössä varhaisen puuttumisen-malli poissaoloihin. Luokanopettaja valvoo poissaoloja säännöllisesti ja on yhteyksissä kotiin jos poissaoloja kertyy paljon.</p>
Napapiirin peruskoulu	<p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä oppilaan kanssa, on hänelle</p>



annettava tieto yhteydenotosta. Koulun työntekijällä on siis lain mukaan velvoite ottaa yhteyttä oppilashuollon työntekijään, kun hän toteaa oppilaalla kyseisten palveluiden tarpeen. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (tai huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan. Oppilaalle palveluiden käyttö on aina vapaaehtoista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä halutessaan opiskeluhuollon palveluita.

Kun huoli herää, huolen puheeksiottaja tiedottaa asianosaisia yksilökohtaisen oppilashuollon prosessista, saatavilla olevista palveluista, niiden vapaaehtoisuudesta, sopimuksen kirjallisuudesta sekä siitä, mihin prosessi johtaa.

Oppilaiden ja tarvittaessa huoltajan kanssa keskustellaan ja sovitaan asiantuntijaryhmän:

- kokoamisesta
- kokoonpanosta
- käsiteltävistä asioista
- siitä, mihin tapaaminen johtaa.

Asiantuntijaryhmän palaverissa tulee huomioida, että

- oppilas ja huoltajat tulevat kuulluksi (voivat myös itse vetää tapaamista)
- pysytään sovituissa aiheissa
- kerrotaan oppilashuoltokertomuksesta sekä siihen liittyvistä kirjausten tekemisestä, säilytyksestä ja tiedonsiirrosta

Kirjaamisessa ja jatkotoimenpiteitä sovittaessa on otettava huomioon, että

- oppilas ja huoltajat loppukädessä päättävät jatkotoimenpiteistä oppilashuollon osalta
- jatkosuunnitelmaan kirjataan jokaiselle toimijalle oma rooli oppilaan asioiden edistämiseksi

Oppilaan asioiden etenemistä seurataan arviointitapaamisilla, joihin sisältyy

- ennakkoon sovitut ajat ja aiheet
- arviointi toteutuneesta
- oppilashuollon tarpeen uudelleen-suunnittelu

Palavereissa voidaan pyytää palautetta myös oppilaan ja huoltajien osallisuuden kokemuksista.

Murolan peruskoulu

Luokanopettaja/luokanvalvoja kutsuu tarvittaessa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajien suostumuksella.

**OPPILAIEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS JA TOIMIJUUS YKSILÖKOHTAISISSA  
OPISKELUHUOLLOSSA**



Yksilökohtainen opiskeluhoolto	Osallisuus ja monitoimijuus	Tiedottaminen
<b>Suunnittelu</b>	<p>Oppilaiden ja tarvittaessa huoltajan kanssa keskustellaan ja sovitaan asiantuntijaryhmän:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● kokoamisesta</li><li>● kokoonpanosta</li><li>● käsiteltävistä asioista</li><li>● siitä, mihin tapaaminen johtaa.</li></ul>	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan yhteisissä tilaisuuksissa sekä esim. koulun vuosisuunnitelmassa seuraavista asioista:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● Opiskeluhoillon tavoitteista</li><li>● Opiskeluhoillon eri palvelumuodoista</li><li>● Oppilaan oikeudesta saada opiskeluhoitopalveluja</li><li>● Opiskeluhoillon vapaaehtoisuudesta</li><li>● Yhteystiedoista</li></ul> <p>Kun huoli herää, huolen puheeksiottaja tiedottaa asianosaisia yksilökohtaisen opiskeluhoillon prosessista, saatavilla olevista palveluista, niiden vapaaehtoisuudesta, sopimuksen kirjallisuudesta sekä siitä, mihin prosessi johtaa.</p>
<b>Toteutus</b>	<p>Asiantuntijaryhmän palaverissa tulee huomioida, että</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● oppilas ja huoltajat tulevat kuulluksi (voivat myös itse vetää tapaamista)</li><li>● pysytään sovituissa aiheissa</li><li>● kerrotaan opiskeluhoitokertomuksesta sekä siihen liittyvistä kirjausten tekemisestä, säilytyksestä ja tiedonsiirrosta</li></ul> <p>Kirjaamisessa ja jatkotoimenpiteitä sovittaessa on otettava huomioon, että</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● oppilas ja huoltajat loppukädessä päättävät jatkotoimenpiteistä opiskeluhoillon osalta</li><li>● jatkosuunnitelmaan kirjataan</li></ul>	<p>Lukuvuoden aikana oppilaita ja huoltajia tiedotetaan opiskeluhoillon palveluista sekä muista vaihtoehtoisista palveluista. Samalla korostetaan heidän oikeuttaan opiskeluhoillon palveluihin.</p>



	jokaiselle toimijalle oma rooli oppilaan asioiden edistämässä.	
<b>Arviointi</b>	<p>Oppilaan asioiden etenemistä seurataan arviointitapaamisilla, joihin sisältyy</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● ennakkoon sovitut ajat ja aiheet</li><li>● arviointi toteutuneesta</li><li>● opiskeluhoollon tarpeen uudelleen-suunnittelu</li></ul> <p>Palavereissa voidaan pyytää palautetta myös oppilaan ja huoltajien osallisuuden kokemuksista.</p>	Arviointitapaamisesta tiedotetaan oppilaille ja huoltajille yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän tapaamista suunniteltaessa.
<p>Yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutuksessa on ensisijaista perheen kanssa tehtävä yhteistyö sekä oppilaan osallisuus oman asiansa käsittelyssä oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa huoltajan ja oppilaan suostumuksella.</p> <p><b>Perheneuvola</b></p> <p>Perheneuvola tarjoaa tukea perheille lasten ja nuorten kasvuun ja kehitykseen, vanhemmuuteen ja kasvatukseen sekä perheen vuorovaikutussuhteisiin liittyvissä asioissa. Perheneuvolassa on käytettävissä psykologin, sosiaalityöntekijän ja lastenpsykiatrin palvelut. Huoltajat ja oppilas itse voivat ottaa yhteyttä keskusteluajan varaamiseksi. Oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksissa arviointi ja ensisijainen tuki järjestetään opiskeluhoollon ja pedagogisten toimien avulla. Koulupsykologit ja koulukuraattorit tekevät yhteistyötä perheneuvolan työntekijöiden kanssa myös työparityönä, ja heidän kauttaan perheneuvolan työntekijän voi pyytää koululle monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumiseen.</p> <p><b>Keskittymistiimi</b></p> <p>Keskittymistiimi tarjoaa tukea peruskouluikäisille sekä Rovaniemellä opiskeleville lapsille ja nuorille, joilla esiintyy toimintakykyä häiritseviä keskittymisen ja tarkkaavuuden pulmia. Palvelu on Rovaniemen kaupungin perusterveydenhuollon toimintaa ja asiakkaille maksutonta.</p> <p>Oppilaan keskittymishaasteissa ensisijaisesti on tärkeää suunnitella koulun tukitoimet. Tavoitteena olisi, että ennen keskittymistiimin mukaan ottamista oppilas olisi siirretty tehostetulle tuelle. Tuen riittävyttä tulisi seurata vähintään puolen vuoden ajan. Mikäli koulun tukitoimet eivät ole riittäviä ja keskittymistiimin tutkimuksille nähdään täten tarvetta, tekee opiskeluhoollon edustaja yhdessä vanhempien kanssa lähetteen keskittymistiimiin. Keskittymisvaikeuksien alkukartoitukset toteutetaan koulupsykologin toimesta. Huoltajia ei siis ohjata ottamaan keskittymistiimiin itse yhteyttä. Keskittymistiimiin on pitkät jonot ja perheet voivat joutua odottamaan useamman kuukauden. Tällä välillä on tärkeää, että kaikki mahdolliset keskittymisen tuki/apukeinot on otettu käyttöön ja näistä on tiivis seuranta.</p> <p><b>Etsivä nuorisotyö ja koulunuorisotyö</b></p>		



Etsivä nuorisotyö perustuu nuorisolakiin, jonka mukaan opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot myös alle 25-vuotiaasta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa. Rovaniemellä etsivästä nuorisotyöstä vastaavat Rovaniemen kaupungin nuorisopalvelut ja Eduro-säätiö. Etsivää nuorisotyötä koordinoi Rovaniemen kaupungissa Nuorisopalvelut. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori (15–29-vuotias) ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivää nuorisotyötä tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat perusopetuksessa esimerkiksi opinto-ohjaajat ja koulukuraattorit. Toiminta on nuorelle vapaaehtoista.

Koulunuorisotyötä ohjaa Rovaniemen nuorisopalvelujen laatima koulunuorisotyön toimintamalli, jonka tavoitteena on laajentaa koulu- ja nuorisopalveluiden yhteistyö koskemaan alueellisesti koko Rovaniemeä. Näin kaikille nuorille, myös kyläkeskuksissa asuville, voidaan taata yhtäläiset oppimis- ja kasvu ympäristöt, niin koulussa kuin vapaa-ajalla. Paikallinen toimintamalli tiivistää ja selkeyttää jo nykyistä yhteistyötä antaen välineitä ennaltaehkäisevään toimintaan.

Nuoriso-ohjaajien aktiivinen toiminta kouluilla tuo muidenkin kuin nuorisotiloilla käyvien nuorten tietouteen paremmin oman alueen nuoriso-ohjaajat ja nuorten parissa toimijat. Tämä vahvistaa nuorten ympärillä olevaa kasvattajien verkostoa, jolloin se mahdollistaa erilaisen osaamisen ja tiedon vaihdon kaikkia osapuolia hyödyttävällä tavalla. Rovaniemen kaupungin nuorisopalveluilla on jo tarjota palveluita yläkoulun nuorille ja toisen asteen opiskelijoille. Mallin pohjalta kukin koulu ja alueen nuoriso-ohjaaja (kumminuoriso-ohjaaja) tekevät yhteisen koulunuorisotyön tarvekartoituksen ja vuosikellon toimintamallin menetelmätarjottimen pohjalta. Koulunuorisotyöntekijä osallistuu koulun hyvinvointiryhmän toimintaan.

Koulu ja nuorisopalvelut järjestävät yhteisesti Joustavaa perusopetusta yläkouluikäisille oppilaille. Joustavassa perusopetuksessa opettajan työparina toimiva nuorisopalveluiden työntekijä työskentelee koulupäivinä mahdollisuuksien mukaan myös koulunuorisotyössä sekä muina aikoina nuorisotiloilla. Etsivän nuorisotyön tuki tarjotaan tarvittaessa myös JOPE-ryhmän oppilaille. Etsivän nuorisotyön yhteyshenkilönä kouluilla toimii koulukuraattori tai opinto-ohjaaja.

### **Perhesosiaalityö**

Perhesosiaalityön tavoitteena on yhdessä perheen kanssa lieventää elämäntilanteen vaikeuksia, vahvistaa perheen omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta. Yhteistyötä tehdään perheen läheisten ja perhettä tukevien muiden tahojen kanssa. Toiminta-ajatuksena on lapsen ja hänen perheen arjen ja hyvinvoinnin tukeminen sekä vanhemmuuden vahvistaminen. Perhesosiaalityön palveluihin kuuluvat lastenvalvojen palvelut, ennaltaehkäisevä lapsiperheiden sosiaalityö ja ennaltaehkäisevä perhetyö.

Lastenvalvojan palveluita ovat isyyden selvittäminen, lasten huoltoon-, asumiseen-, tapaamiseen ja elatukseen liittyvät sopimusneuvottelut ja sopimusten vahvistaminen sekä ryhmämuotoiset eropalvelut. Lastenvalvojen kautta haetaan maksusitoumus tuettuun tai valvottuun tapaamiseen tilanteessa, jossa vanhempien erotessa lapsen



oikeus tavat vanhempansa muutoin vaarantuu. Ennaltaehkäisevä lapsiperheiden sosiaalityössä arvioidaan lapsiperheen sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarvetta ja tehdään arvioinnin mukainen palvelusuunnitelma yhteistyössä lapsen huoltajan sekä mahdollisen muun perhettä tukevan verkoston kanssa. Palveluihin kuuluvat muun muassa tukihenkilö- ja tukiperhepalvelut.

Ennaltaehkäisevä perhetyö on lapsiperheiden kotipalvelua ja ohjaavaa perhetyötä. Se on osa perhesosiaalityötä. Ennaltaehkäisevän perhetyön tarkoituksena on auttaa, tukea ja ohjata lapsiperheitä arjen sujuvuudessa, vanhemmuudessa, lasten huolenpidossa sekä luoda mahdollisuus vertaistuelle. Perheitä tuetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa vahvistamalla sen omia voimavaroja. Lapsiperheiden kotipalvelu on tarkoitettu lapsiperheille, jotka kokevat voimavaransa riittämättömiksi ja tarvitsevat lyhytaikaista tukea arjessa selviytymiseen. Palvelu on sosiaalihuoltolain mukaista maksullista palvelua, joka määräytyy perheen tulojen ja koon mukaan. Ohjaava perhetyö on perheille maksutonta. Sitä toteutetaan

1. Kotiin tehtävänä perhetyönä, joka on lastenkasvatuksen (rajat, yhteiset pelisäännöt) ja vuorovaikutuksen tukemista sekä
2. Ryhmämuotoisena perhetyönä, joka tarjoaa perheille suljetun vertaisryhmän ja ohjausta arjen hallintaan, tukea vanhemmuuteen sekä korostaa lapsen asemaa perheessä.

Opiskeluhuollon työntekijän tehtävä on tarvittaessa tiedottaa perhesosiaalityön palveluista ja ohjata niiden piiriin. Mikäli lapsi tai nuori hyötyy tukihenkilöstä tai -perheestä, tai perhesosiaalityön palveluista, voi opiskeluhuollon työntekijä tehdä huoltajien kanssa yhteistyössä pyynnön palvelutarpeen arvioimiseksi perhesosiaalityöntekijälle. Tarvittaessa opiskeluhuollon työntekijä tekee yhteistyötä perheen ja perhesosiaalityöntekijöiden kanssa myös palveluiden aikana.

#### **Erikoissairaanhoito**

Erikoissairaanhoidossa noudatetaan hoidon porrastuksen periaatetta ts. peruspalveluiden tarjoama apu, tutkimus ja hoito ovat ensisijaisia. Erikoissairaanhoidon palveluihin tarvittavan lähetteen tekee lääkäri. Lisäksi lastenneurologiselle poliklinikalle ohjattaessa tulee psykologin perustutkimukset olla tehtynä. Lasten- ja nuorisopsykiatrian poliklinikoilla ja osastoilla tutkitaan ja hoidetaan lasten ja nuorten psyykkisiä oireita ja häiriöitä lääketieteellisin, psykologisin, sosiaalisin sekä hoitotyön keinoin. Lapsipotilaan vanhemmat ja koko perhe ovat yleensä mukana tutkimuksessa ja hoidossa. Perheiden lisäksi kaikkien lasten tutkimukseen ja hoitoon kuuluu tarpeellinen yhteistyö lapsen verkostojen kanssa. Erikoissairaanhoidon yksiköt toimivat kiinteässä yhteydessä Rovaniemen kaupungin sairaalakoulun kanssa. Ensisijaisena konsultaatiomuotona käytetään Lanka-tiimiä.

#### **Lankatiimin tiedot:**

LSHP:n Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden konsultaatio- ja arviointitiimi eli LaNKA-tiimi. LaNKAtiimi tarjoaa konsultatiivista palvelua sekä tukea hoidon tarpeen arviointiin alle 18-vuotiaille. Konsultatiivinen työskentely tapahtuu lapsen / nuoren omassa arkiympäristössä yhdessä peruspalvelun toimijoiden kanssa. Lapsen / nuoren asiakkuus säilyy peruspalveluissa.

#### **LAKU-kuntoutus**



LAKU-perhekuntoutus on tarkoitettu 5–15-vuotiaille lapsille tai nuorille, joilla on diagnosoitu

- ADHD tai
- ADD tai
- autismitietämättömyyden häiriö tai
- Touretten oireyhtymä.

Lisäksi lapsella tai nuorella on

- pitkäkestoisen, monimuotoisen kuntoutuksellisen tuen ja ohjauksen tarve
- häiriöitä, jotka vaikuttavat toimintakykyä heikentävästi arjen ympäristöissä, kuten päiväkodissa, koulussa tai kotona
- mahdollisesti myös samanaikaisia käytös- ja tunne-elämän oireita, jotka liittyvät neuropsykiatriseen häiriöön tai sen oireisiin (esim. impulsiivisuuteen).

Kuntoutukseen osallistuvat lapsen tai nuoren lisäksi hänen päivittäiseen elämään kuuluvat omaiset tai läheiset henkilöt.

Jos lapsi tai nuori saa vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palveluja, hän ei voi saada LAKU-perhekuntoutusta. LAKU-perhekuntoutusta ei myöskään voi saada tilanteessa, jossa lapsella on huomattavia rajoituksia suoriutumisessa tai osallistumisessa. LAKU-perhekuntoutuksen tarjoama tuki ei ole riittävä lapsille, joilla on huomattavia rajoitteita toimintakyvyssä.

### **Lastensuojelu ja poliisi**

Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö toteutuu ensisijaisesti eri yhteistyö-, ohjaus- ja tukimuotojen kautta. Säännölliset lasta koskevat ja vanhempien kasvatustyötä tukevat keskustelut ovat aktiivisessa käytössä. Intensiivinen oppilaskohtainen koulun ja kodin kasvatuskumppanuus on itsessään ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä. Hyvin toimiva kasvatuskumppanuus tukee mahdollisten lastensuojelun tukitoimien käyttöönottoa. Tarvittaessa lastensuojelun tarjoamia tukimuotoja voi jäsentää yhdessä lapsen ja vanhempien kanssa keskustellen. Tällainen palvelumahdollisuuksien kartoittaminen ei vielä johda lastensuojelun asiakkuuteen.

Jos koulun toteuttama ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö, yhteistyö kodin kanssa ja yksilökohtainen opiskeluhoito eivät ole tuottaneet riittävästi tukea ja koulussa on edelleen huolta oppilaan kasvun, kehityksen ja/tai terveyden vaarantumisesta, on tehtävä pyyntö lastensuojelutarpeen selvittämiseksi yhdessä perheen kanssa. Ensisijainen pyrkimys on neuvotella perheen kanssa asiasta siten, että koulun työntekijä voi tehdä pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi yhdessä perheen kanssa. Mikäli tämä vaihtoehto ei perheen kanssa neuvoteltaessa osoittaudu mahdolliseksi, niin työntekijä tekee lastensuojeluilmoituksen. Ennen ilmoituksen tekoa ilmoituksen tekijän tulee kertoa huoltajalle, että ilmoitus tullaan tekemään. Koulun työntekijän tekemä lastensuojeluilmoitus tehdään aina myös kirjallisena. Jos lastensuojelun tarve havaitaan äkillisesti ja tilanne arvioidaan vakavaksi, otetaan yhteyttä suoraan päivystävään sosiaalityöntekijään. Näissä tilanteissa koulu suunnittelee oppilaan tukitoimet koulun arkeen yhdessä lastensuojelun henkilöstön kanssa. Jokaiselle koululle on nimetty koulupoliisi, joka toimii laillisuuskasvatuksen yhteyshenkilönä ja tarvittaessa poliisin toimivaltaan kuuluvien asioiden asiantuntijana esimerkiksi opiskeluhoitotyöryhmässä.

### **Ankkuri-toiminta**



	<p>Rovaniemellä toimii Ankkuri-mallin mukainen ehkäisymalli, jossa toimitaan alle 18-vuotiaiden rikoskierteen sekä lähisuhde- ja perheväkivallan katkaisemiseksi. 18–21 -vuotiaiden osalta puututaan myös huumerattijuopumukseen ja muihin huumeisiin liittyviin rikoksiin. Ankkuri-tiimin muodostavat poliisi, sosiaalityöntekijä ja tapauskohtaisen harkinnan mukaan terveydenhoitaja, päihdetyöntekijä tai nuorisotyöntekijä. Tarvittaessa nuoret ja perheet ohjataan heidän tarvitsemansa jatkoavun ja tuen piiriin.</p>
Ounasjoen peruskoulu	<p>Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.</p> <p>Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan yhdessä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Tavoitteena on varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. Tällöin on käytettävissä myös opiskeluhuollon palvelut.</p> <p>Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.</p> <p>Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (tai huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan.</p> <p>Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen.</p> <p>Rovaniemellä on otettu käyttöön huolen puheeksi ottamiseksi asiakaslähtöinen moniammatillinen oppilashuollon toimintamalli.</p>





	<p>Moniammatilliseen yhteistyöhön ja palvelutarpeen arviointiin on tarvetta niissä tapauksissa, joissa koulun oma oppilashuoltolain mukainen oppilashuoltotyö ei ole riittävän tehokasta olemassa olevien hyvinvointiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Moniammatillisessa yhteistyössä on tärkeää, että eri palveluiden asiantuntijoille muodostuu yhteinen käsitys oppilaan tai opiskelijan tarvitsemasta hyvinvointia tukevasta palvelusta. Moniammatillisen yhteistyön asiantuntijat muodostavat verkoston, jonka tehtävänä on asiakaslähtöinen hyvinvoinnin edistäminen ja ennen kaikkea tarvittavan tuen arviointi ja palvelujen tuottaminen ja tulosten arviointi. Koulu on luontainen ympäristö ja kontaktointipiste, jossa asiakkaat tavoitetaan ja kohdataan. Ensiarvoisen tärkeää on kontaktoida oppilaan ja opiskelijan huoltajat, jotta mahdollisiin hyvinvoinnin ongelmiin voidaan löytää tehokkaita ratkaisumalleja ja palveluja.</p> <p>Koulukoutsu-toiminta: Tarja Riipi ja Teija Vieltojärvi</p>
Ounasrinteen peruskoulu	<p>Koulukoutsu -toiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Anne Haapa-aro ja Aapo Ansas</li><li>• Toimintaan liittyvä pienryhmä, Saana Välikangas</li></ul> <p>Ryhmämuotoiset menetelmät:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Sosiaalisten- ja tunnetaitojen tukeminen: Art-ryhmä</li><li>• Toiminnanohjauksen ja tarkkaavuuden tukeminen: Malti-ryhmä, Etsivät-ryhmä</li><li>• Kouluun kiinnittymisen tukeminen: Hyvä fiilis -ryhmä</li></ul>
Ounasvaaran peruskoulu	<ul style="list-style-type: none"><li>• Yksilökohtainen oppilashuolto kohdistuu yksittäiseen oppilaaseen ja edellyttää aina yhteistyötä oppilaan ja huoltajien kanssa.</li><li>• Huolen herätessä yksilökohtaisten oppilashuoltotoimien vireillepanija voi olla koulun henkilökunnan edustaja, oppilas tai huoltaja.</li><li>• Oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan yhdessä, keitä oppilashuoltohenkilöitä otetaan hoitamaan oppilaan asiaa.</li></ul> <p>Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kuuluvat:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>○ Kouluterveydenhuolto</li><li>○ Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut sekä</li><li>○ Monialaisen asiantuntijaryhmän tuki.</li><li>○ Koulun ulkopuoliset tahot, mm.perheneuvola,keskittymistiimi, Ankkuri-toiminta, ym.</li></ul> <p>Muut tukitoimet:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Koulukoutsu - toiminta</li><li>• Ote-tiimi (“Otetta oppilaiden välisiin suhteisiin”)</li></ul>
Rantavitikan peruskoulu	<p>Koulukoutsu -toiminta:</p> <p>Koulukoutseja on lv 2023-24 kolme: Satu Taskinen, Helena Puolakka ja Eero Paukku.</p>
Ylikylän peruskoulu	<p>Yksilökohtainen oppilashuolto kohdistuu yksittäiseen oppilaaseen. Se alkaa aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asian vireillepanija voi olla koulun henkilökunnan edustaja, oppilas tai huoltaja. Oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan yhdessä, keitä oppilashuoltohenkilöitä otetaan hoitamaan oppilaan asiaa.</p>



Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. Näillä palveluilla voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Esimerkiksi tehostettua tai erityistä tukea saavalle oppilaalle voi olla tarpeen tehdä psykologinen tutkimus tai kuraattorin laatima sosiaalinen selvitys. Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen.

Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan yhdessä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Tavoitteena on varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. Tällöin on käytettävissä myös opiskeluhuollon palvelut.

Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön painopisteenä on lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen. Yksilökohtainen oppilashuoltotyö huolehtii yksilöllisen tuen järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeeton. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.

Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (tai huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan.

Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen.

Rovaniemellä on otettu käyttöön huolen puheeksi ottamiseksi asiakaslähtöinen moniammatillinen oppilashuollon toimintamalli. Tämä malli käydään läpi henkilöstön kanssa syksyllä lukuvuoden alkaessa.

Moniammatilliseen yhteistyöhön ja palvelutarpeen arviointiin on tarvetta niissä tapauksissa, joissa koulun oma oppilashuoltolain mukainen oppilashuoltotyö ei ole riittävän tehokasta olemassa olevien hyvinvointiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Moniammatillisessa yhteistyössä on tärkeää, että eri palveluiden asiantuntijoille muodostuu yhteinen käsitys oppilaan tai opiskelijan tarvitsemasta hyvinvointia tukevasta



	<p>palvelusta. Moniammatillisen yhteistyön asiantuntijat muodostavat verkoston, jonka tehtävänä on asiakaslähtöinen hyvinvoinnin edistäminen ja ennen kaikkea tarvittavan tuen arviointi ja palvelujen tuottaminen ja tulosten arviointi. Koulu on luontainen ympäristö ja kontaktointipiste, jossa asiakkaat tavoitetaan ja kohdataan. Ensiarvoisen tärkeää on kontaktoida oppilaan ja opiskelijan huoltajat, jotta mahdollisiin hyvinvoinnin ongelmiin voidaan löytää tehokkaita ratkaisumalleja ja palveluja.</p>
Yläkemiöjen peruskoulu	<p>Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan hyvässä yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa, perheensä ja tarvittaessa muiden läheisten kanssa. Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan tai hänen huoltajansa suostumukseen. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, oppilaan ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheistensä kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset.</p> <p><b>Kun huoli herää</b> Huolen puheeksiottaja tiedottaa asianosaisia yksilökohtaisen oppilashuollon prosessista, saatavilla olevista palveluista, niiden vapaaehtoisuudesta, sopimuksen kirjallisuudesta sekä siitä, mihin prosessi johtaa.</p> <p><b>Suunnittelu</b> Oppilaiden ja tarvittaessa huoltajan kanssa keskustellaan ja sovitaan asiantuntijaryhmän</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• kokoamisesta</li><li>• kokoonpanosta</li><li>• käsiteltävistä asioista</li><li>• siitä, mihin tapaaminen johtaa.</li></ul> <p><b>Toteutus</b> Asiantuntijaryhmän palaverissa tulee huomioida, että</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• oppilas ja huoltajat tulevat kuulluksi (voivat myös itse vetää tapaamista)</li><li>• pysytään sovitussa aiheissa</li><li>• kerrotaan oppilashuoltokertomuksesta sekä siihen liittyvistä kirjausten tekemisestä, säilytyksestä ja tiedonsiirrosta</li><li>• Kirjaamisessa ja jatkotoimenpiteitä sovittaessa on otettava huomioon, että</li><li>• oppilas ja huoltajat loppukädessä päättävät jatkotoimenpiteistä oppilashuollon osalta</li><li>• jatkosuunnitelmaan kirjataan jokaiselle toimijalle oma rooli oppilaan asioiden edistämisessä.</li></ul> <p><b>Arviointi</b> Oppilaan asioiden etenemistä seurataan arviointitapaamisilla, joihin sisältyy:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• ennakkoon sovitut ajat ja aiheet</li><li>• arviointi toteutuneesta</li><li>• oppilashuollon tarpeen uudelleen-suunnittelu</li></ul> <p>Palavereissa voidaan pyytää palautetta myös oppilaan ja huoltajien osallisuuden kokemuksista.</p>
Neljäntuulen koulu	<p>Yksilökohtainen opiskeluhoito on tärkeä kehittämiskohde Neljäntuulen koulussa. Käytäntö on osoittanut, että lapsen / nuoren siirtyessä erikoissairaanhoidon ja sen myötä sairaalaopetukseen, voivat oman koulun opiskeluhoollon palvelut jäädä takalalle. Yksilökohtainen opiskeluhoito voisi kuitenkin oikein, ja hyvin toimiessaan olla</p>



	<p>keskeinen toimija sairaalakoulujakson alkaessa, jakson aikana sekä takaisin kotikouluun siirryttäessä. Tämä toiminta otetaan Neljäntuulen koululle nimetyn opiskeluhooltohenkilöstön kanssa erityiseksi kehittämiskohteeksi lukuvuonna 23-24.</p> <p>Koska Neljäntuulen kouluun tulee oppilaita eri peruskouluista, täytyy toimintatavat koordinoita, pilotoida ja jalkauttaa Neljäntuulen koululle nimettyjen henkilöiden toimesta. Tavoitteena on, että tulevina lukuvuosina olisi auki kirjoitetut toimintatavat opiskeluhoollon osalta sairaalaopetuksessa jaksolla oleville oppilaille. Näin eri koulujen henkilöstö osaisi toimia mahdollisimman samalla tavalla.</p> <p>Lukuvuonna 23-24 koulukuraattori työskentelee Neljäntuulen koululla yhden päivän viikossa. Oppilaille on mahdollisuus varata kuraattorille tapaamisaikoja. Tavoitteena on, että kuraattori työtapaoneen tulee Neljäntuulen koulun oppilaille mahdollisimman tutuksi ja täten palvelu saadaan mahdollisimman matalan kynnyksen toiminnaksi.</p> <p>Koulupsykologi on koululla tavoitettavissa noin kerran kuussa.</p>
Myllärin koulu	<p>Yleisellä tasolla yksilökohtainen opiskeluhoolto käsittää Myllärin koulussa etupäässä kouluterveydenhoitajan, koululääkärin sekä jokaisen oppilaan oman monialaisen verkoston palvelut. Koululle on nimetty myös oma koulukuraattori. Käytännössä jokaisella Myllärin koulun oppilaalla on aktiivinen ja spesifi monialainen verkosto, joka kattaa parhaalla mahdollisella tavalla myös yksilökohtaisen opiskeluhoollon.</p> <p>Opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittely tapahtuu oppilaan huoltajan kirjallisella suostumuksella tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai monialaisen tiimin jäsen, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan, ketä muita monialaisen työryhmän jäseniä kutsutaan mukaan. Yhdessä ja etukäteen sovitaan myös ryhmässä käsiteltävistä asioista. Tapaamisissa suunnitellaan tarvittavat yksilöllisen opiskeluhoollon tukitoimet sekä sovitaan niiden toteuttamisesta ja seurannasta. Tapaamisista tehdään muistio osaksi lapsen / nuoren opiskeluhooltokertomusta.</p> <p><b>Yksilöllisten tapaamisten järjestäminen</b></p> <p>Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa mahdollisuus on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.</p>
Lyseonpuiston ja Ounasvaaran lukio	<p>Yksilöllistä tukea oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi lukiossa tarjoavat opiskeluhoollon palvelut. Yksilökohtainen opiskeluhoolto lähtee liikkeelle huolen heräämisestä. Huoli voi herätä opiskelijalla itsellään, huoltajalla, oppilaitoksen henkilökunnan jäsenellä, opiskeluhoollon työntekijällä tai muulla yhteistyötaholla.</p> <p>Opiskelija voi itse hakeutua tarvitsemansa avun piiriin. Oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus ottaa huoli puheeksi opiskelijan kanssa ja yhdessä opiskelijan kanssa ottaa yhteys opiskeluhoollon työntekijään. Jos opiskelija ei halua ottaa yhteyttä opiskeluhooltoon ja jos työntekijän huoli ei poistu, työntekijällä on velvollisuus ottaa yhteyttä opiskeluhoollon työntekijään salassapitosäännösten estämättä. On hyvän tavan mukaista kertoa opiskelijalle yhteydenotosta.</p>



Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskelijalle tulee tarjota kiireellisessä tapauksessa aikaa samana tai seuraavana oppilaitoksen työpäivänä. Opiskeluhuollon työntekijä tekee arvion kiireellisyydestä. Lain mukaan kiireettömässä tapauksessa palveluaikaa on tarjottava viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä. Palvelut ovat opiskelijalle vapaaehtoiset.

Yksilökohtaiseen opiskelijahuoltoon sisältyvät:

- yksittäiselle opiskelijalle annettavat kuraattorin, psykologin sekä opiskeluterveydenhoitajan tuki- ja ohjauspalvelut
  - toimintamuotoja voivat olla yksilö- ja/tai ryhmätapaamiset
- monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan opiskelijan tueksi monialaisessa asiantuntijaryhmässä

Yksittäistä opiskelijaa koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Se kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoollon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palvelujen edustaja, jolla huoli opiskelijasta herää. Asiantuntijaryhmän tapauskohtainen kokoonpano perustuu yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei opiskelijalla ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua myös muita tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä. Opiskelijapalaverissa sovitaan jäsenten kesken vastuuhenkilö.

Opiskeluhoollon palvelujen prosessissa tehdään tiivistä, monialaista yhteistyötä eri sidosryhmäkumppaneiden kanssa. Yhteistyö on monitasoista ja arkipäiväistä, jolloin usein etsitään keinoja yksittäisten opiskelijoiden tukemiseen. Yhteistyö konkretisoituu tyypillisimmin tiedonvaihtona, tapaamisina, verkostopalaverina ja yhteisistä käytännöistä sopimisina.

Yksilökohtaisessa opiskelijahuollossa yhteydenotto lastensuojeluun tehdään tilanteissa, joissa havaitaan tai saadaan tietää sellaisia seikkoja nuoresta, joiden vuoksi nuoren lastensuojelun tarve on syytä selvittää. Ilmoitusvelvollisuus koskee sitä tietoa, jonka koulun työntekijä on saanut omassa työssään. [Lastensuojelulaki 25§ (12.2.2008/88)]. Jos työntekijällä on vaikeuksia arvioida, onko nuoresta herännyt huoli riittävää lastensuojeluilmoituksen tekemiseksi, voi asiassa konsultoida nuoren asuinkunnan sosiaaliviranomaisia ilman nuoren henkilötietoja.

Lapin nuorisoasema Romppuun voi hakeutua kuka tahansa nuori, joka on huolissaan omasta tai vanhempiansa päihteiden käytöstä tai pelaamisesta. Romppuun voivat ottaa yhteyttä myös vanhemmat, muut läheiset, eri viranomaiset sekä lasten ja nuorten parissa



toimivat, joilla on huolta nuoren päihteiden käytöstä ja hyvinvoinnista. Lähetettä ei tarvita.

### **Menettelytavat yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelyssä monialaisessa asiantuntijaryhmässä**

Yksittäisen opiskelijan asioita käsiteltäessä opiskelijapalaverissa opiskelijalta / huoltajalta pyydetään lupa asioiden käsittelyyn ja palaveriin osallistuvien henkilöiden osallistumiseen.

Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa opiskelijapalaverissa perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä. Jos alaikäisellä ei ole ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja voi antaa siihen suostumuksensa hänen sijastaan.

Opiskelijapalaverin jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999) 26§ 3 momentissa säädetään.

Käytänteet opiskelijan kehitystason ja edun toteuttamisen arvioimiseksi opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta.

Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18§). Lukioissa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö on opiskeluterveydenhoitaja, kuraattori tai koulupsykologi.

Alaikäinen voi painavasta syystä kieltää huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhyvinvointiasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä tietoja huoltajalle, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion edun toteutumisesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- ja terveydenalan ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää opiskeluhoollon palveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18§)

### **Opiskeluhooltokertomuksen laatiminen**

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhooltokertomukseen. Yksittäisen nuoren asiaa selvittävän asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät tiedot opiskeluhooltokertomukseen. Myös muut ryhmän jäsenet voivat



tehdä kirjauksia. Opiskeluhoitokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi. (Oppilas- ja opiskeluhoitolaaki 20§)

Opiskeluhoitokertomukseen kirjattavat asiat:

1. opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen opiskelijan huoltajan nimi ja yhteystiedot
2. kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
3. kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
4. asian aihe ja vireille panija
5. opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
6. toteutetut toimenpiteet, kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
7. tiedot asian käsittelystä asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
8. Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Paperiset opiskeluhoitokertomukset säilytetään koululla 5 vuotta, jonka jälkeen ne siirretään kaupungin arkistoon (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaaki 20 § 4. mom & 5 mom). Opiskeluhoitokertomusten kirjaaminen on jatkossa siirtymässä sähköiseen muotoon AuraOHK-järjestelmään.

Opiskeluhoitokertomuksen lisäksi terveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaaki 20 § 2 mom., laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 12 § ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000).)

#### **Opiskelijahuollon rekisterit**

Laki edellyttää seuraavien rekistereiden ylläpitoa: yksilökohtaisen oppilashuollon rekisteriä ylläpitää koulutuksen järjestäjä (= Rovaniemen kaupunki), joka nimeää rekisterille vastuuhenkilön (= opiskeluhoollon esihenkilö). Koululla säilytettävät yksilökohtaiset opiskelijahuoltokertomukset muodostavat sivurekisterin, jonka ylläpitäjä on rehtori. Koulukuraattorin ja opiskeluhoollon psykologin asiakasrekisterin ylläpitäjänä toimii koulutuslautakunta, joka nimeää rekisterille vastuuhenkilöksi vastaavan kuraattorin ja vastaavan psykologin. (Päivitetään, kun AuraOHK tulee käyttöön.)

#### **Opiskelijahuoltorekisteriin sisältyvien tietojen salassapito**

Laissa säädetään opiskelijahuoltorekisteriin sisältyvien tietojen salassapidosta sekä oikeudesta eräissä tapauksissa poiketa salassapitovelvollisuudesta.



ROVANIEMI

Opiskelijahuoltorekisteriin talletetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä lasta tai muuta henkilöä, ovat salassa pidettäviä (Julkisuuslaki 24§). Salassa pidettäviä tietoja ei saa luovuttaa sivullisille, ellei siihen ole asianomaisen henkilön tai hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä. Sivullisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei osallistu ao. opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoillon tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen tai niihin liittyviin tehtäviin. Salassapidolla tarkoitetaan sekä asiakirjasalaisuutta että vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 22§)